

Việt Nam - Điểm sáng của thị trường lao động trẻ

20:48 03/04/2026

Trong bối cảnh thất nghiệp thanh niên đang trở thành nguy cơ lớn đối với nhiều nền kinh tế châu Á, Việt Nam được đánh giá là một trong số ít điểm sáng nhờ khả năng tạo việc làm cho lao động trẻ thông qua sản xuất xuất khẩu, thu hút đầu tư và hội nhập sâu vào chuỗi cung ứng toàn cầu.

Theo tờ Nikkei của Nhật Bản, trong nhiều năm qua, các nhà hoạch định chính sách tại châu Á chủ yếu tập trung vào nợ công, lạm phát hay tăng trưởng GDP, trong khi thất nghiệp thanh niên lại chưa được quan tâm đúng mức. Tuy nhiên, đây đang nổi lên là một trong những rủi ro lớn nhất đối với ổn định kinh tế - xã hội của khu vực.

Châu Á hiện vẫn là nơi có dân số trẻ đông đảo nhất thế giới, đặc biệt tại Nam Á và Đông Nam Á. Hàng trăm triệu người dưới 30 tuổi đang bước vào độ tuổi lao động, nhưng tốc độ tạo việc làm tại nhiều quốc gia lại không theo kịp đà gia tăng dân số cũng như trình độ học vấn ngày càng cao.

Việt Nam - Điểm sáng của thị trường lao động trẻ

Theo Tổ chức Lao động Quốc tế, tỷ lệ thất nghiệp thanh niên toàn cầu hiện dao động quanh mức 12,6 - 13%, tương đương khoảng 65 triệu người, cao gần gấp ba lần so với nhóm lao động trưởng thành. Đây là con số cho thấy áp lực rất lớn đối với các nền kinh tế, đặc biệt trong bối cảnh chi phí sinh hoạt ngày càng tăng và thị trường lao động liên tục biến động.

Xung đột tại Trung Đông đang khiến giá năng lượng toàn cầu tăng cao, kéo theo lạm phát và tạo thêm áp lực đối với đời sống của người trẻ. Khi chi phí nhà ở, đi lại, thực phẩm và học tập đều leo thang, nhóm thanh niên là đối tượng chịu ảnh hưởng rõ rệt nhất do thu nhập thấp và việc làm thiếu ổn định.

Không chỉ vậy, làn sóng tự động hóa, trí tuệ nhân tạo và nền tảng số cũng đang tái định hình thị trường lao động. Nhiều vị trí việc làm truyền thống đang dần biến mất hoặc yêu cầu kỹ năng cao hơn. Ngay cả tại các nền kinh tế phát triển như Nhật Bản hay Hàn Quốc, tình trạng lao động trẻ có trình độ cao nhưng phải chấp nhận việc làm ngắn hạn, bán thời gian hoặc không đúng chuyên môn cũng ngày càng phổ biến.

Trong bức tranh nhiều gam màu xám đỏ, Việt Nam được xem là một trong số ít nền kinh tế cho thấy khả năng hấp thụ lao động trẻ tương đối hiệu quả. Những năm gần đây, Việt Nam liên tục mở rộng sản xuất công nghiệp, thu hút dòng vốn đầu tư nước ngoài và tham gia ngày càng sâu vào chuỗi cung ứng toàn cầu.

Các ngành như điện tử, dệt may, da giày, logistics, thương mại điện tử và chế biến chế tạo đã tạo ra hàng triệu việc làm cho lao động trẻ. Nhiều doanh nghiệp FDI lớn lựa chọn Việt Nam làm cứ điểm sản xuất cũng góp phần mở rộng cơ hội việc làm, đặc biệt tại các địa phương công nghiệp như Bắc Ninh, Hải Phòng, Bình Dương, Đồng Nai hay TP.HCM.

Bên cạnh đó, sự phát triển của kinh tế số, nền tảng công nghệ và các mô hình kinh doanh mới cũng đang mở thêm nhiều hướng đi cho lao động trẻ Việt Nam. Không chỉ làm việc trong nhà máy hay khu công nghiệp, nhiều người trẻ còn tham gia vào các lĩnh vực như sáng tạo nội dung, công nghệ thông tin, marketing số, bán hàng trực tuyến và dịch vụ nền tảng.

Dù vậy, Việt Nam vẫn đối mặt với không ít thách thức. Một bộ phận thanh niên vẫn rơi vào tình trạng không có việc làm, không tham gia học tập và cũng không được đào tạo nghề. Khoảng cách giữa kỹ năng được đào tạo và nhu cầu thực tế của doanh nghiệp vẫn còn khá lớn, nhất là trong các lĩnh vực đòi hỏi công nghệ cao hoặc kỹ năng số.

Ngoài ra, chất lượng việc làm cũng là vấn đề cần được quan tâm. Không ít lao động trẻ hiện vẫn làm việc trong khu vực phi chính thức, thu nhập thấp, thiếu bảo hiểm xã hội và ít cơ hội thăng tiến. Nếu không nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, lợi thế dân số trẻ của Việt Nam có thể bị thu hẹp trong những năm tới.

Tuy nhiên, so với nhiều quốc gia trong khu vực, Việt Nam vẫn được đánh giá là điểm sáng hiếm hoi của thị trường lao động trẻ. Việc duy trì tăng trưởng kinh tế, mở rộng sản xuất và thúc đẩy đào tạo kỹ năng phù hợp với nhu cầu thị trường sẽ là chìa khóa để Việt Nam tiếp tục phát huy lợi thế này trong thời gian tới.

Thiên Trường